

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie
Bezuidenhoutseweg 105-113
2594 AC Den Haag
T +31 (0)70 – 338 2700

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl
secretariaat@lto.nl

Datum : 23 september 2025
Ons kenmerk : 250923
Onderwerp : **Oproep bij wetgevingsoverleg PAS-melders en stikstofaanpak**

Geachte leden van de Tweede Kamercommissie LVVN,

Woensdag zet u het debat voort over de stikstofaanpak en de PAS-melders. Met dit wetsvoorstel schuift de deadline voor legalisatie van PAS-melders op van 2025 naar 2028. LTO vindt dat deze groep ondernemers zo snel mogelijk een vergunning moeten krijgen, liever vandaag dan morgen. Sinds 2019 leven deze boerengezinnen in onzekerheid, terwijl zij buiten hun schuld slachtoffer zijn van de stikstofwetgeving. Intussen krijgen provincies steeds meer handhavingsverzoeken binnen door het 'juridisch offensief' rond stikstof. Uit onvrede over het huidige stikstofbeleid wordt zo een juridisch spel gespeeld over de rug van gezinnen. Het is goed dat minister Wiersma de problematiek van de PAS-melders onderkent en daar met dit wetsvoorstel een stap in zet, maar de onzekerheid voor gezinnen blijft onverminderd groot.

LTO steunt daarom dit wetsvoorstel en de verbeteringen die zijn voorgesteld via de amendementen van CU, CDA en SGP. Het amendement-Flach is daarbij zelfs randvoorwaardelijk. Zonder dat amendement blijft er alleen een inspanningsverplichting bestaan, en verdwijnt de wettelijke plicht tot legalisatie.

Wij begrijpen dat er in de Tweede Kamer frustratie is over het uitblijven van echte stikstofreductie. Juist daarom vragen wij u om dit onderwerp niet controversieel te verklaren. Maak werk van een gecombineerde aanpak. Met geborgde emissiereductie en een juridische verbeterslag. Voor die aanpak hebben wij samen met NAJK, provincies, gemeenten en waterschappen het stikstofplan "*Bouwstenendocument emissiereductie landbouw*" opgesteld.

Door het huidige beleid zit de vergunningverlening al zes jaar op slot. Boeren en tuinders ondervinden daar dagelijks de gevolgen van. Zij kunnen niet uitbreiden of vernieuwen, waardoor duurzame innovaties en noodzakelijke investeringen in stallen, verduurzaming en bedrijfsvoering vastlopen. Met ons plan komt vergunningverlening weer op gang. PAS-melders worden gelegaliseerd. Tegenstanders verliezen de grond voor nieuwe handhavingsverzoeken. Intern en extern salderen wordt weer mogelijk. Agrariërs krijgen duidelijkheid over de doelen die in 2030 en uiteindelijk in 2035 gehaald moeten worden, maar krijgen maximaal handelingsperspectief om daar te komen.

Wij roepen u daarom op: Steun deze aanpak, stem in met de voorliggende wetgeving en pak het stikstofplan op bij de aankomende formatie.

Met vriendelijke groet,

Ger Koopmans
Voorzitter LTO

Hans Van den Heuvel
Algemeen directeur LTO